

Mindre flugsnappare

Mindre flugsnappare häckar spritt men sällsynt i större delen av landet. Arten är vanligast i södra Sverige och utmed Norrlandskusten. Ofta finns den i skogsmiljöer som har höga naturvärden, vanligtvis skogar som är svagt påverkade av skogsbruk. Häckar i håligheter, bakom barkflagor eller liknande. Flyttfågel.

Ekologiska krav

Häckar vanligtvis i ogallrade och flerskiktade skogar med hög krontäckning på marker med högre bonitet. Reviren är ofta belägna nära stränder, kärr eller bäckar där marken är fuktig eller vattendränkt. I många fall finns det rikligt med död ved i form av högstubbar.

Trädslagsfördelningen har mindre betydelse än skogens struktur, och häckningar sker såväl i ädellövskog (i södra Sverige ofta i bokskog) som i nästan ren granskog. Inte heller busk- och fältskiktets utformning verkar särskilt viktigt. En typisk häckningsplats är en fuktig, tät blandskog med inslag av ädellövträd intill en bäck. Reviret är litet, omkring 1 hektar, och arten kan därför häcka även i små områden med lämplig miljö, t.ex. bokbackar insprängda i annan skog. Däremot bör detta reviret ansluta till större områden med sammanhängande skog, eftersom arten undviker bryn mot öppen mark. Boet placeras oftast i döda träd, i håligheter och bakom barkflagor eller liknande.

Utbredning och regionala skillnader

Arten häckar troligen regelbundet i samtliga landskap, men förekommer mer frekvent i östra delarna av Götaland och Svealand.

Indikator på skyddsvärd skog

Häckningsplatser för mindre flugsnappare har ofta höga naturvärden knutna till relativt orörda skogar med mycket död ved, rik kryptogamflora och känsligt fältskikt.

Faktorer som missgynnar eller hotar arten

Arten missgynnas av omdaning av naturskog till produktionsskog, särskilt gallring och avverkning av flerskiktade skogsmiljöer med hög andel döda och döende träd på fuktig eller blöt mark. I södra Sverige missgynnas arten av underröjning och gallring av flerskiktad bokskog.

Behov av hänsyn – allmänt

Mindre flugsnappare kräver förstärkt hänsyn. Den förekommer framför allt i miljöer

med flerskiktad skog och rikligt med död ved vars kvaliteter oftast helt försvinner efter skogliga åtgärder.

Miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder

- Avstå från skogliga åtgärder inom 100 m från revir av mindre flugsnappare under perioden 20 maj–31 juli.
- Inom 100 meter från revir av mindre flugsnappare bör det bara ske ett försiktigt virkesuttag.
- Undvik all form av avverkning, inklusive gallring, i sumpskogsmiljöer och spara dem som hänsynsytor.
- Undvik all form av avverkning i gamla bokskogar av naturskogskaraktär och spara dem som hänsynsytor.
- Lämna breda kantzoner (50–100 m) mot bäckar, sumpskogar, sjöar och myrar.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Återställ dikade sumpskogar genom att dämna eller täppa igen diken.

Områdesskydd och frivilliga avsättningar

Områdesskydd och frivilliga avsättningar

I vissa fall kan häckande mindre flugsnappare vara i behov av områdesskydd. Gör avsättningar av ogallrade gran- eller lövskogspartier på fuktig till blöt mark, i södra Sverige även av flerskiktad gammal bokskog.

Skogsvårdslagstiftningen

- Ta inte bort äldre vindfällen, högstubbar och torrakor, äldre träd vid ägo gränser och myrstackar, äldre lövträd (särskilt asp) i barrskog m.m., spara hålträd och andra biologiskt värdefulla träd, hassel, lind, lönn, ask och alm, eller bärande träd (SKVFS 7:8).
- Undvik skogsbruksåtgärder som kan skada hänsynskrävande miljöer, som t.ex. örtrika områden längs bäckar eller andra vattendrag, kärr och småvatten, områden vid källor eller källpåverkad mark, strand- och sumpskogar med naturskogskaraktär, äldre skog på uddar och öar, raviner, berg- och rasbranter, naturskogsrester, äldre trädbestånd med mycket hänglavar eller död ved, örtrika bestånd på kalkrika marker, äldre hassellundar, brynmiljöer, äldre skogsbeten samt igenvuxna hagmarker eller lövängar (SKSFS 7:17).
- Lämna funktionella skyddszoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer, som bäckar, raviner, myrar och sumpskogar, kulturmiljöer m.m. (SKSFS 7:21).
- Lämna en skyddszon utmed sjöar, vattendrag, kulturmiljöer eller mot öppen jordbruksmark oplanterad eller planterad med löv (SKSFS 7:22).
- Det är förbjudet att omvandla bestånd med ädellövskog till annan skog. Om man avverkar, förutom vid röjning eller gallring, ska man anlägga ny ädellövskog på området (SVL 25 §).

Lästips

Artfakta för mindre flugsnappare. ArtDatabankens webbplats, <http://artfakta.artdatabanken.se//taxon/100058>

Populationsstorlek: 1100 par

Populationsutveckling:

pulationsutveckling:

- 1980–2012: minskning 25 %
- 2001–2012: stabil

Rödlistestatus 2015: Livskraftig (LC)

Fågeldirektivets Bilaga 1: Ja